

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-21744807

Konu : Soru Önergeleri (7/36540)

7/36540
GK 45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.11.2025 tarihli ve 1739032 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/36540 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/36540 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B4EEABDA-4FD8-4E42-B899-28700AA2C4C3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Erzurum Milletvekili Sayın **Meral DANIŞ BEŞTAŞ**'a Ait 7/36540 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere (ihmal, istismar, taciz, şiddet vb.) karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş *Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu doğrultuda *Kırsal Bölgelerde Koruyucu ve Önleyici Hizmet Çalışmalarını Yürüten Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları* kapsamında köy ziyaretleri gerçekleştirilmekte; bu ziyaretlerde köylerde yaşayan çocukların durumları, aileleri ve köyde bulunan kamu görevlileriyle değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, çocuklar ve aileleri ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmakta, risk altında olduğu tespit edilen çocuklar hakkında ilgili mahkemeden koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmaktadır. Okula devam etmediği tespit edilen çocukların okula devamlarının sağlanması konusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca 0–6 yaş grubuna yönelik hazırlanan “Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı”, ebeveynlerin çocuklarının güvenli gelişimini desteklemeyi hedeflemektedir. Program, dijital ebeveynlik, güvenli internet kullanımı, etkileşimli rutinler, pozitif disiplin ve günlük rutinler konularını kapsamaktadır. Böylece ebeveynler, çocukların kendilerini ifade etme, duygularını düzenleme ve teknolojiyi güvenli bir biçimde kullanma becerilerini geliştirebilmektedir. Eğitimin yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir. 7–18 yaş grubuna yönelik modüller ise halihazırda tasarım aşamasında olup dijital dünyanın doğru ve güvenli kullanımına ilişkin bilgileri çocuklara ve ebeveynlere aktaracak şekilde hazırlanacaktır. Bu modüller tamamlandığında, ergenlik dönemindeki çocuklar dijital ortamlarda karşılaşabilecekleri risklere karşı bilinçli davranışlar geliştirebilecektir.

Bakanlığımız ayrıca, “Benim Güvenli İnternetim” hikaye kitabı ile 6–10 yaş grubundaki çocuklara internetin faydalarını ve tehlikelerini eğlenceli bir şekilde aktarmaktadır. Kitap; hikaye, etkinlik ve mini testlerle çocukların dijital becerilerini güçlendirirken, bilinmeyen kişilerle iletişim kurmama, kişisel bilgileri paylaşmama ve güvenli içeriklere erişme gibi temel güvenlik kurallarını öğretmektedir. Ebeveynler için rehber niteliğinde bilgiler de sunulmaktadır.

Bunun yanında, “Çocuklar İçin Dijital Güvenlik Kılavuzu”, çocukların dijital ortamlarda güvenli, bilinçli ve sorumlu şekilde hareket edebilmeleri için hazırlanmıştır. Kılavuzda sosyal medya, dijital oyunlar ve çevrim içi platformlarda güvenli davranış, kişisel bilgilerin korunması ve riskli durumlarla karşılaşıldığında başvurulabilecek güvenli yollar yer almaktadır. Rehberlere ve eğitim programının modüllerine Bakanlığımız resmi internet sitesinden ulaşılmaktadır.

Tüm bu çalışmaların destekleyici bir boyutu olarak çocuklar ve ebeveynler “Çocuklar Güvende” internet sitesi ve mobil uygulaması üzerinden zararlı içerikleri ve dijital riskleri güvenli biçimde bildirebilmekte; danışma rehberi aracılığıyla güvenli internet kullanımı ve acil

destek mekanizmalarına ulaşabilmektedir. İnternet sitesinde ayrıca bilgilendirici videolar, rehberler ve eğitim materyalleri yer almakta olup, çocukların ve ebeveynlerin dijital güvenlik farkındalığını artırmayı amaçlamaktadır.

Çocuk Hakları Forumu gibi etkinliklerin çıktılarının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik olarak Bakanlığımız bünyesinde çok boyutlu bir geri bildirim ve izleme mekanizması bulunmaktadır. Bu kapsamda, forumlarda elde edilen sonuçlar ve çocukların görüş, öneri ve talepleri raporlanarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmakta; böylece çıktılar yalnızca etkinlik düzeyinde kalmayıp politika ve uygulama süreçlerine yansıtılmaktadır.

Ayrıca, söz konusu çıktılar 2023–2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında yürütülen izleme ve değerlendirme süreçlerine dâhil edilmekte; ilgili faaliyet ve göstergeler çerçevesinde hazırlanan izleme raporlarında dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte, her yıl düzenlenen Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu (İDK) toplantısında da bu tür etkinliklerden elde edilen bulgular değerlendirilmekte, kurumlar arası koordinasyon ve geri bildirim mekanizmaları aracılığıyla sürecin bütüncül şekilde izlenmesi sağlanmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Kronik bir hastalık olan tip 1 diyabet hastalığının tedavi sürecinde, hastalığın olumsuz etkilerini önleyebilmek ve hastanın yaşam kalitesinin düşmesini engellemek büyük önem arz etmektedir. Söz konusu kişilerin refah seviyesinin belli düzeyde tutulabilmesi ve kan şekeri seviyesinin normal sınırlarda seyredebilmesi, hastalığın etkilerinin en aza indirgenmesi için önemlidir. Bu bağlamda, tip 1 diyabet tanısı almış kişiler arasında en hassas ve kırılgan grup olan çocukların şeker ölçüm ve takibi sürecinde yaşadıkları travmayı en aza indirmek, eğitim ve yaşam kalitelerini arttırmak amacıyla Cumhurbaşkanlığı Makam Onayları doğrultusunda “Glikoz Ölçüm Cihazı Yardım Programı” iki yıl süreli bir yardım programı olarak hayata geçirilmiştir.

Tip 1 diyabet tanısı almış muhtaç hanelerdeki 0-22 yaş arası çocuk ve gençlere yönelik başlatılan Glikoz Ölçüm Cihazı Yardım Programı süreli bir yardım program olması nedeniyle 01.02.2025 tarihinde sona ermiştir. Bu program kapsamında tip-1 diyabet tanısı almış yaklaşık 7.200 çocuğun iki yıl süresince sensör ihtiyaçları karşılanmış bunun yanında bu program için oluşturulan Merkezi İzleme ve Takip Birimi tarafından yine her çocuk için okuyucu olarak verilen telefonlara yüklenen özel bir program vasıtasıyla çocukların şeker ölçüm sonuçları takip edilmiş, yaşanabilecek olumsuzluklara karşı çocuğun konum bilgisi tespit edilerek düşük ve yüksek glikoz seviyelerinde gerek SMS ve gerekse telefon araması ile ailesi bilgilendirilerek çocuğa müdahale edilmesi sağlanmıştır. Böylece söz konusu çocukların iki yıl süresince düzenli ölçüm ve takipleri yapılarak hastalık dolayısıyla yaşayabilecekleri olumsuzlukların önüne geçilmiş, ailelerin diyabet yönetimini öğrenmeleri sağlanarak hayat standartları yükseltilmiştir.

Glikoz Ölçüm Cihazı Yardım Programına müteakiben 12.12.2024 tarihli ve 32750 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

gereğince “Sürekli Glikoz Ölçüm Sensörü” tüm tip-1 diyabet tanılı çocukları kapsayacak şekilde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından geri ödeme kapsamına alınmıştır.

Ayrıca, 3294 sayılı Kanun kapsamında olan kişilerin mevzuatı gereğince SGK tarafından karşılanmayan sağlık ihtiyaçları kapsamındaki yardım talepleri SYD Vakıfları Mütevelli Heyetleri tarafından değerlendirilmekte ve bu değerlendirmeye istinaden kişiye özel tıbbi ihtiyaçlar çerçevesinde spesifik yardımlar da yapılabilmektedir.

Öte yandan Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir. Çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Erzurum ilinde, Aziziye, Hınıs, İspir, Oltu, Palandöken, Pasinler ve Yakutiye ilçelerinde bulunan 7 Sosyal Hizmet Merkezi aracılığıyla vatandaşlarımıza yönelik rehberlik, yönlendirme ve sosyal hizmet programları yürütülmektedir.

Bakanlığımız Erzurum Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü emrinde çocuklara hizmet veren sosyal hizmet kuruluşları ile Sosyal Hizmet Merkezlerinde toplam 472 personel görev yapmakta olup bunlardan 152 personel çocuklara yönelik psikososyal destek hizmeti sunmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un “Harçlar ve masraflardan, vergilerden muafiyet ve davaya katılma” başlıklı 20. maddesinin 2.fıkrasında; “Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.” hükmü uyarınca kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan istismar, şiddet ve şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan davalara, her ne surette haberdar olduğuna bakılmaksızın katılmaya, yargılamanın her aşamasında takibe ve anılan Kanun hükümlerince gerekli yasal işlemleri yapmaya devam edilmektedir.

Çocuğa yönelik şiddet, istismar ve benzeri vakalara ilişkin iş ve işlemler İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup Bakanlığımızca bu tür veri tutulmamaktadır. Bakanlığımız hizmetlerine ilişkin tüm bilgiler ve bu hizmetlere yönelik tüm veriler Bakanlığımız resmi internet sitesinde ve sosyal medya hesaplarımızda yer almaktadır.